

RENE GOSCINNY

on kuollut.
Kuollessaan 6. 11. 1977 hän oli vasta 51 vuoden ikäinen. Goscinnyn vaikutusta eurooppalaisen sarjakuvan kukoistukseen tuskin voi kukaan vähätellä. Voidaan hyvällä syyllä väittää, että se oli lähinnä hänen ansiotaan. Asterixin hyyäälön kaltaisen suosion siivellä pääsivät monet muutkin sarjakuvat aikuisen (siis maksavan) lukijakunnan tuttavuuteen. Sillä sarjakuvien lukeminen on tapa ja totutus siinä kuin muutkin paheet, ja kun aikuiset innostuivat Asterixia lukemaan, se johti samalla kiinnostuksen laajenpaankin herättämiseen, ainakin tietyillä tahoilla, joista eräillä on onakohtaisia kokemuksia. Sillä, kun tässä muistelemaan ryhdytään, niin onpa aivan totta, että vasta Asterixin jälkeen Suomessa alkoivat yhä useammat ihan muuten järkevät ja lukutaitoiset ihmiset tunnustaa avoimesti lukevansa sarjakuvia, esim. Aku Ankkaa ja vanhoja Tex willereitä. Sarjakuvan arvostukselle, yleiselle ja yksityiselle, Goscinny on lanannut mahtavan pätkän valtatieltä. Eihän G. toki ainoa tienaukoja aikuisten sydämiin ollut, onhan toki meillä muitakin samanlaisia ja samanaikaisia alan taiteilijoita, joilla on ollut osuutensa homman onnistumisessa. On ollut muitakin sarjakuva-alan taiteilijoita, jotka ovat ensin innostaneet ennakkoluulottomat kriitikot nimenomaan älyllisellä tuotteillaan, ja sitten luonnollisesti ja kriittiköiden suruksi vaikkakin paljolti näiden ansiosta myös merkittävästi osan ns. suuresta yleisöstä. Soma on havaita, että nimenomaan sarjakuvan asiantuntijat häiriintyvät syvästi havaitessaan, että maallikotkin, nuo vihkitymättömät, saavat iloa irti älyyn vetoavasta kuvakerronnasta. Goscinnyn ilmiömaisen suosion vaikutus kriittikkiin oli tyypillinen. Koska Asterix kerran oli sauttanut kansanjoukkojen jakamatonta suosion, sen täytyi olla jotenkin "kaupallinen" = huono. Ja koska se kerran oli kriittikkoja ihastuttanut alkuunsa, se oli selvästi jatkuvasti huononemaan päin. Onhan väitteessä perätkin, kun tuote menee kaupaksi niin, ettei taivaskaan riitä katoksi, niin onhan sitä tuotettava, ja kun on tuotettava, tahtoo välittömyys ja luomisen ilo kadota, vaikka Goscinny itse sanoi eräessä haastattelussa, ettei hän tee mitään, mistä ei pidä, mutta hänellä olikin tyypillisen tarinan-kertojan ihastuttava (joitakin raivosuttava) rakkaus teemojen loputtomaan kertaamiseen, mikä Ahmed Ahneessa saavuttaa harvinaisia huipuja.

UDERZO

SEMPÉ

MORRIS

TABARY

Record No 41, 1965

GOSCINNY

PIIRTÄJIENSÄ SILMIN

SEKA-SRESIN
ACHILLE TALON-
SARJAN FENENA,
KOLEERISENA
POLITE-LEHDEN
PÄÄTOIMITTANA.

Goscinny loi meidän kaikkien iloksi, (todella voidaan sanoa että loi, sillä vaikka piirtäjän osuus sarjakuvassa onkin merkittävä, oli G:n osuus omista sarjakuvissaan perustavaa laatua, entinen piirtäjä kun oli itsekin, niin hahmotteli tyyppinsä varsin visuaalisestikin valmiiksi) monia kuulemattomia hahmoja, suurimmalta osalta myyttisiä, lähes aina kliseisiä, ja ehdottomasti näköisiä. Hän oli nimenomaan kliseiden mestari, kuten havaitsemme Lucky Lukea, Ahmed Ahneesta, Umpah-pahista, Asterixista ja jopa ihan oikeina kirjoina ilmestyneistä Pikku Niken vaiheita selostavista teoksista.

Goscinnyn kaudesta ranskalais-belgialaisessa sarjakuvassa tullaan varmasti puhumaan pitkäänkin. Ja syystä, sillä Pilote-lehden päätoimittajana ollessaan (lehti perustettiin 1959 ja elää yhä) hän antoi mahdollisuuden monelle nyt jo nirekkäälle sarjakuvataiteilijalle vapautta itseilmaisuun, mikä Asterixin suunnattoman kaupallisen menestyksen myötä oli sittemmin taloudellisestikin jossain määrin mahdollista. Tästä hän ei aina saanut ansaitsemaansa kiitosta osakseen. Mikä ei ole tavatonta.

Goscinnyn elämänvaiheet, tai se mitä niistä tiedetään, liittyvät lähes kokonaan hänen työöhönsä. Tiedetään, että hän vietti lapsuutensa ja nuoruutensa Argentiinassa, missä hänen isänsä kuoli G:n ollessa seitsemäntoista ikäinen. Yhdysvaltoihin hän siirtyi yhdeksäntoista vanhana, käväisi suorittamassa Ranskassa asepalveluksensa ja palasi Amerikkaan, missä yritti hankkia leipänsä tavalla jos toisella päätyen viimein kuvittamaan lastenkirjoja, mistä hommasta sitten siirtyi sarjakuvapiirtäjäksi, myöhemmin käsikirjoittajaksi. Uran valinta lienee aiheutunut hänen tutustumisestaan Gillainin välityksellä siihen aikaan Yhdysvallois-

sa vaikuttaneeseen ranskalais-belgialaisen sarjakuvan tulevaan eliittiin (kuten Franquin, Morris, jne.) Tavattoman tuotteliansa alku-uran jälkeen (itse hän sanoi olleensa varsinainen tekstitehdas) kasvoivat esiin ne varsinaiset sarjakuva-kirjallisuuden huiput, joita Goscinny kaikesta päättään rakensi vilpittömästi halusta ilahduttaa ihmisiä ja tietysti myös itseään siinä sivussa. Sillä, kaikesta kaupallisuudesta ja sen mukanaan tuomista sivuilmiöistä riippumatta hän usein pystyi hyvin toteuttamaan sitä, minkä itse mielsi humoristin tehtäväksi: ilahduttaa ihmisiä, saada heidät nauramaan.